

ת"פ 14957/06/17 - מדינת ישראל נגד עאיד שטארה

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני כבוד השופט העמית יעקב צבן

ת"פ 14957-06-17 מדינת ישראל נ' שטארה
המאשימה
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד גיתית גלבוע

נגד
הנאשם
עאיד שטארה
ע"י ב"כ עו"ד וסים דכוור

גזר דין

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן בעבירות של הצתה, לפי סעיף 448 רישא לחוק העונשין; ניסיון הצתה, לפי סעיף 488 + סעיף 25 לחוק; חבלה במזיד ברכב, לפי סעיף 413 לחוק.

ואלה המעשים: הנאשם הוא אחיהם של המתלוננת האלה עודה והמתלונן סאני שטארה. המתלוננת נשואה לאחמד עודה ושניהם מחזיקים ברכב מסוג טויוטה. בין הנאשם לבין אחמד עודה סכסוך משפחתי, בגינו אסר הנאשם על בני משפחתו לארח את אחמד בבית הוריו בעיסווייה. ביום 1.6.17 לפנות ערב נודע לנאשם כי אחמד נמצא בבית הוריו והחליט להצית את רכבו לשם כך הגיע הנאשם לתחנת דלק בשכונת הגבעה הצרפתית, מילא בקבוק של בנזין וסמוך לשעה 20:00 ניגש לרכב של אחותו וגיסו אחמד, שבר את החלון, שפך חלק מתכולת בקבוק הבנזין אל תוך הרכב והציתו. הרכב נשרף כליל. בחלוף כשש שעות, באישון לילה, בסמוך לשעה 02:30, הגיע הנאשם לביתו של אחיו בשכונת ראס סאלם בעיסווייה עם בקבוק בנזין, ניגש לרכבו של אחיו סאמי שחנה בסמוך לבניין מגורים, שפך את תכולת בקבוק הבנזין על החלק הקדמי של הרכב וניסה להציתו.

בהסדר הטיעון נקבע, כי הצדדים יהיו חופשיים בטיעונים לעונש וכי אפשר יהיה להגיש תסקירים וחוות דעת.

2. **ראיות לעונש:** על פי הרישום הפלילי, בשנת 1992 הורשע הנאשם בעבירה של פציעה או חבלה זדונית, לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין ונדון לשמונה שנות מאסר.

הנאשם הגיש לבית המשפט מסמכים רפואיים לפיהם הוא סובל מסכרת ובעיות רפואיות נוספות, שתי בנותיו הקטינות סובלות מסכרת נעורים. כמו כן הוגש מסמך סולחה בין הנאשם לבין גיסו אחמד עודה.

3. הנאשם, יליד 1974, נשוי ואב לארבעה ילדים בני 11-16, עבד לעיתים בעבודות מזדמנות והתקיים מקצבאות ביטוח לאומי, בגיל 11 אובחן כחולה סכרת נעורים. סיים 12 לימוד ולא למד מקצוע.

שירות המבחן התרשם, כי לנאשם אופי מעט ילדותי ומצוקה רגשית וכי את העבירות ביצע בשל מערכת יחסים משפחתית סבוכה בהיותו אח בכור עם תחושת אחריות. ההליך הפלילי ומעצר הבית הממושך מהווים עבורו גורם מרתיע ומציב גבולות ואף שהוא נוטה לטשטש את חומרת העבירה, דבר המהווה גורם סיכון, הרי עצם הסולחה, המעצר וההליך הפלילי מהווים גורמים ממתנים. הנאשם השתתף במשך מספר חודשים בהליך טיפולי ומוכן להמשיך בו ועל כן המליץ שירות המבחן להימנע ממאסר בשל חשש להתדרדרות אישית ומשפחתית ולהסתפק במאסר בעבודות שירות כגורם מציב גבול ומרתיע.

4. **ב"כ המאשימה** עמדה על חומרת עבירת הצתה, פוטנציאל הסכנה הטמון בה והדגישה את התכנון שקדם לביצוע העבירות, ההחלטה להצית אש פעמיים וההצטיידות בחומרים, הכל עקב סכסוך משפחתי. בהפנותה לפסיקה, טענה כי מתחם העונש הינו בין 2.5 ל-4.5 שנות מאסר, ביקשה להטיל על הנאשם 34 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי למתלוננים.

5. **ב"כ הנאשם** טען, כי על פי עיקרון הגמול קל לשלוח הנאשם למאסר בפועל, אולם במקרה שלפנינו הצטברו נסיבות רבות שאינן מצדיקות זאת: הנאשם הודה מיד ולמעשה פנה בעצמו למשטרה, הוא מכה על חטא, עברו הפלילי ישן מאוד, הנזקים שנגרמו אינם גדולים, נערך הסכם סולחה, הנאשם טעם טעמו המר של מעצר ממש למשך כ-50 יום ולאחר מכן במשך תשעה חודשים היה במעצר בית מלא ומורחק מביתו בעיקר הדגיש את מצבו הרפואי, דרך השיקום אליה נרתם והדגיש את התסקיר החיובי. הנאשם חולה במספר מחלות, בעיה ברשתית העין, לחץ דם, סכרת תורשתית שעברה גם לבנותיו. הפסיקה מלמדת כי במקרים לא מעטים העונשים במקרי הצתה של רכבים היו מתונים, ועל כן ביקש לגזור על הנאשם, לכל היותר, מאסר שירוצה בעבודות שירות.

הנאשם בדבריו אמר כי עברו עליו קשיים רבים במהלך חייו ובעיקר בשנה האחרונה, ביקש להתחשב בבני משפחתו וילדיו, שנמצאים בשלב חשוב של חינוכם, הם מצליחים בלימודים והוא דואג להם מבחינה בריאותית וחינוכית וכליאתו תשבש את כל המערך המשפחתי, שכן הוא למד היטב מהטעויות שלו וכליאתו עלול להרוס כל מה שבנה לילדיו.

6. **מתחם העונש ההולם:** עיקרון ההלימה מדגיש את עיקרון הגמול ולאחריו באים השיקולים האישיים. יש להתחשב בערך חברתי שנפגע, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הספציפיות ואלה ירכיבו את מתחם הענישה. על פי חוק העונשין לצידה של עבירת ההצתה עונש מאסר של עד 15 שנים אך הענישה הנוהגת מתונה יותר.

7. הענישה הנוהגת:

א. **בת"פ (ב"ש) 8312/09 מ"י נ' פטורי ואח'**, הורשעו שני נאשמים בעבירה של סיוע להצתה ושניים אחרים בעבירת הצתה של רכב באזור מגורים. חרף עבר פלילי של חלק מהנאשמים, לאחר התלבטות והמלצות שירות המבחן, גזר בית המשפט על הנאשמים מאסר בעבודות

שירות, מאסר על תנאי, קנס ופיצוי.

ב. **בת"פ (ב"ש) 9773-03-10 מ"י נ' אזולאי**, קשר הנאשם עם אחרים להצית משאית בגלל תחרות עסקית ונגרם נזק בסך 70,000 ₪. לאור התסקיר החיובי וחרטתו הכנה, הנאשם נדון לשישה חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר על תנאי ופיצוי כספי בסך 120,000 ₪. בתיק המקביל של המציתים עצמם, **ת"פ 9688-03-10 (ב"ש)**, הם נדונו גם כן לשישה חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר על תנאי ופיצוי על רקע תסקירים חיוביים.

ג. **בת"פ (ב"ש) 46432-12-12 מ"י נ' פלוני**, פוטר הנאשם מעבודה בחנות, הצטייד בבקבוק עם חומר דליק, הניח את הבקבוק הבוער בפתח החנות. האש כובתה על ידי שוטרים שעברו במקרה. לנאשם היה עבר פלילי, התסקיר בעניינו לא היה חיובי. מתחם הענישה נקבע בין 2 ל-4 שנות מאסר. הנאשם נדון ל-20 חודשי מאסר בפועל ומאסר על תנאי.

ד. **בע"פ 2360/12 פלוני נ' מ"י**, הורשע הנאשם בהצתת רכב עקב סכסוך חניה ונדון ל-21 חודשי מאסר בפועל וכן מאסר על תנאי. הערעור בבית המשפט העליון נדחה והודגש כי למערער עבר פלילי ונסיבות חייו הקשות והמיוחדות נלקחו כבר בחשבון בכך שהדין לא מוצה איתו עד תום.

ה. **בע"פ 7887/12 מאיר שאול נ' מ"י**, היה המערער מעורב בסכסוך מתמשך עם פלוני, מילא בקבוקי פלסטיק בדלק והשליך לעבר מגרש בו היה ציוד של אותו פלוני על המערער נגזרו בבית המשפט המחוזי 30 חודשי מאסר, מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן. בית המשפט העליון עמד על כך כי מתחם הענישה שנקבע במקרה זה 2-4 שנות מאסר, הינו הולם, אף כי בדרך כלל הוא צריך להיות גבוה יותר. הערעור נדחה.

ו. **בע"פ 4311/12 סורי נ' מ"י**, הצית המערער רכב של קרובת משפחתו ונדון למאסר בפועל של תשעה חודשים ופיצוי למתלוננת. בערעור נטען, כי יש להקל בעונשו עקב גיל צעיר, עבר נקי, אורח חיים נורמטיבי, צפי לנסוע ללימודים בחו"ל והמלצה חיובית של שירות המבחן. בית המשפט ציין כי הצטברות שיקולים מיוחדים לאחר התלבטות ניתן לקבל את הערעור ולהמיר המאסר בין כותלי הכלא למאסר בעבודות שירות.

ז. **בת"פ 29681-04-13 (חיפה) מ"י נ' כנעאן**, הצית הנאשם מבנה מגורים השייך למתלונן ונגרם נזק מסוים למבנה. התסקיר לא היה חיובי. בית המשפט ציין את הסכנה הרבה הטמונה בעבירות ההצתה וגזר על הנאשם 28 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס ופיצוי.

ח. **בע"פ 1951/14 מקונן נ' מ"י**, הצית הנאשם חנות של בעל ריבו. נקבע כי מתחם הענישה

הוא בין 2.5 ל-4.5 שנות מאסר. לאחר בחינת כל השיקולים לחומרה וקולא, נגזרו על המערער 30 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון עמד על החומרה הרבה שיש בעבירות הצתה, סיכון לשלום הציבור ודחה את הערעור.

ט. **בת"פ 36300-05-15 (י-ם) מ"י נ' דאבאש ואח'**, הציתו הנאשמים רכב השייך למתלונן. נקבע כי מתחם העונש נע בין 24 ל-48 חודשי מאסר ונגזר על כל אחד מהנאשמים 30 חודשי מאסר בפועל.

י. **בע"פ 3149/16 אזברגה ואח' נ' מ"י**, הציתו המערערים משאית, לאחר שהשליכו לתוכה בקבוק תבערה כאשר הנהג בתוכה. נקבע כי מתחם הענישה הינו בין 3 ל-6 שנות מאסר. נאשם 1 נדון ל-45 חודשי מאסר והשני ל-32 חודשי מאסר וכן מאסרים על תנאי. הערעור על העונש נדחה.

8. **הערך החברתי המוגן** במקרה זה הוא כפול: האחד, הגנה על הרכוש והביטחון האישי. השני, להימנע מפתרון סכסוכים בעשיית דין עצמי ובדרכים אלימות. עבירת הצתה חמורה ופוטנציאל הסיכון בה רב שכן להבה קטנה עלולה להתפשט תוך שניות מעטות ולגרום נזק שקשה לצפות את אחריותו (ראה ע"פ 3074/07 מ"י נ. אבותקפה, פורסם בנבו), לפיכך יש ליתן משקל משמעותי לגמול ולהרתעה.

9. **נסיבות ביצוע העבירות** נוטות אף הן לחומרה, שכל אין מדובר בתגובה ספונטנית, אלא במחשבה תחילה, תכנון, הגעה מהבית לתחנת הדלק, חזרה לבית, הצתה ראשונה, התבוננות והצתה שניה בחלוף מספר שעות במקום אחר. שני כלי הרכב חנו באזורי מגורים.

10. על פי מכלול השיקולים הללו, והפסיקה הנוהגת אני קובע את **מתחם הענישה** במקרה זה בין 20-40 חודשי מאסר.

11. **העונש המתאים:** בצד החומרה של המעשים והפגיעה המהותית בערכים המוגנים קיימות נסיבות נוספות בעלות משקל, לנאשם עבר פלילי ישן בגין אירוע אלים לפני כ-25 שנים, וכן הנאשם הודה באשמה, הביע חרטה והגיע לסולחה עם בעל ריבו העיקרי.

הנאשם אינו אדם בריא, הוא סובל מסכרת והשפעותיה מאז ילדותו, וכן מטופל בשתי בנות להן מחלה דומה המצריכה תשומת לב מיוחדת ויומיומית.

הנאשם היה עצור במשך 50 יום מאחורי סורג ובריאח ולאחר מכן במשך כ-9 חודשים במעצר בית מחוץ לביתו, בתנאים לא נוחים, ומזה כ-3 חודשים הוא נתון במעצר בית בביתו. תסקיר שירות המבחן חיובי ועולה ממנו כי הנאשם למד לקח, הצטרף לקבוצה טיפולית והבין כי פתרון סכסוכים באלימות פתרון פסול ומסוכן.

שיקולי הקולא הם משמעותיים ומצדיקים חריגה ומתחם הענישה. אולם נוכח עבירת ההצתה ומגמת הפסיקה לנקוט ענישה משמעותית, לא ניתן להימנע ממאסר בפועל. העונש הראוי במקרה זה הנו 15 חודשי מאסר, אולם בהתחשב בתקופת המעצר וכן במעצר הבית הממושך אני גוזר על הנאשם העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל של 10 חודשים.

ב. מאסר על תנאי של 10 חודשים אותו ירצה אם יבצע עבירת אלימות (למעט תקיפה סתם) תוך 3 שנים.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום.

ניתן היום, י"ב בחשון התשע"ט, 21 באוקטובר 2018, במעמד הצדדים.

**יעקב צבן, שופט
עמית**